

Beskyldninger om ulovlig magtanvendelse skal undersøges grundigt

Under ombudsmandens tilsynsbesøg i en arrest fortalte flere indsatte uafhængigt af hinanden, at en fængselsbetjent havde hidset sig voldsomt op og bl.a. skubbet en indsat ned ad en gang. Inden arrestens ledelse og Direktoratet for Kriminalforsorgen fik undersøgt sagen til bunds, var videoovervågningsmaterialet slettet.

21. december 2016

Ombudsmanden understreger, at enhver reel mistanke om brug af ulovlig magt i arrester og fængsler skal tages alvorligt og undersøges.

”Kriminalforsorgen skal ligesom andre offentlige myndigheder undersøge en sag så langt, som det er nødvendigt, for at der kan træffes en forsvarlig afgørelse. Det gælder ifølge internationale normer og standarder ikke mindst, når der er mistanke om ulovlig magtanvendelse”, siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen. Han kalder sagen kritisabel på flere punkter.

Midler til at oplyse en sag skal sikres

Under ombudsmandens besøg i arresten, fortalte flere indsatte uafhængigt af hinanden, at en betjent for nylig bl.a. havde skubbet en indsat hen ad gangen, fordi han angiveligt havde taget to stykker ost i stedet for det tilladte ene stykke fra en madvogn. Den indsatte beskrev selv, at betjenten havde fortsat med at skubbe ham inde på cellen.

Skub er et ulovligt magtmiddel, medmindre det sker som nødværge.

Ombudsmanden bad arresten og senere Direktoratet for Kriminalforsorgen om redegørelser for myndighedernes undersøgelser af hændelsen. Af arrestens redegørelse fremgik det, at ledelsen havde givet den indsatte en advarsel for dårlig opførsel.

Vidnerne til episoden blev ikke spurgt, og videoovervågningsmaterialet blev ikke set igennem, før arrestens ledelse besluttede, at der var tale om lovlig magtanvendelse. Da ombudsmanden igen spurgte til sagen, var materialet slettet og vidnerne ikke længere til at få fat på.

Ombudsmandens udtalelse om sagen.

NYHED

Tilsvarende sag tidligere i år

Tidligere i år behandlede ombudsmanden en sag, hvor en indsat fik tilbagekaldt sin udgangstilladelse efter en episode, hvor han angiveligt havde opført sig provokerede over for en overvagtimester ved at bære en T-shirt med en tekst, som overvagtimesteren opfattede som en trussel. Der var imidlertid uenighed mellem fængselspersonalet og den indsatte om, hvad der konkret var sket. Også i den sag kritiserede ombudsmanden myndighedernes undersøgelser (sagen er offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside som sag nr. 2016-7).

Ombudsmanden lægger nu op til en mere generel drøftelse med Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52

Afdelingschef Morten Engberg, tlf. 33 13 25 12

FAKTA

- Inden en myndighed træffer afgørelse i en sag, skal myndigheden undersøge sagen så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig afgørelse. Det kaldes officialmaksimen.
- Normalt siges det, at jo mere betydningsfuld eller indgribende en afgørelse er, jo større krav stilles der til undersøgelsens udstrækning.
- Myndigheden er forpligtet til at anvende de lovlige sagsoplysningsmidler, som i den konkrete sag er relevante for at oplyse den tilstrækkeligt. Sådanne sagsoplysningsmidler kan f.eks. omfatte videoovervågningsmateriale eller forklaringer fra vidner.
- Samtidig gælder der en række internationale normer og standarder om undersøgelse af oplysninger om mulig mishandling af frihedsberøvede personer, herunder retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og generelle rapporter fra Europarådets Komité til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf (CPT Standards) og FN's Nelson Mandela Rules.
- Hvis indsatte oplever, at de bliver udsat for ulovlig magtanvendelse, kan de klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen.